

Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах

2022 р., № 80, Т. 1

Збірник наукових праць

Головний редактор:

Сущенко А. – доктор педагогічних наук, професор

Заступник головного редактора:

Сущенко Л. – доктор педагогічних наук, доцент

Редакційна колегія:

Захаріна Є. – доктор педагогічних наук, професор;

Іваницький О. – доктор педагогічних наук, професор;

Кочарян А. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Пагута М. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Сущенко Т. – доктор педагогічних наук, професор;

Даріуш Скальські – доктор педагогічних наук
(Республіка Польща).

Технічний редактор: Н. Кузнєцова

Дизайнер обкладинки: А. Юдашкіна

Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2022. Вип. 80. 242 с. Т. 1.

виходить шість разів на рік

Сайт видання:

www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua

Засновник:

Класичний приватний університет
Свідоцтво Міністерства юстиції України
про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія KB № 15844-4316P від 16.10.2009 р.

Видавництво і друкарня –
Видавничий дім «Гельветика»

69002, м. Запоріжжя, вул. Олександрівська 84, оф. 414

Телефони: +38 (048) 709 38 69, +38 (095) 934-48-28,

+38 (097) 723-06-08

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

**Входить до Переліку наукових фахових видань
України (категорія «Б») з педагогічних наук
(спеціальності: 011. Освітні, педагогічні науки,
012. Дошкільна освіта, 013. Початкова освіта,
014. Середня освіта, 015. Професійна освіта,
016. Спеціальна освіта) відповідно до Наказу
МОН України від 17.03.2020 № 409 (додаток 1).**

**Журнал включено до міжнародної
наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)**

Видання рекомендовано до друку
та поширення через мережу Internet
Вченою радою Класичного приватного університету
(протокол № 7 від 22.02.2022 р.)

Усі права захищені.

Повний або частковий передрук і переклади дозволено
лише за згодою автора і редакції.
При передрукуванні посилання на збірник наукових праць
«Педагогіка формування творчої особистості
у вищій і загальноосвітній школах» обов'язкове.

Редакція не обов'язково поділяє думку автора
і не відповідає за фактичні помилки, яких він припустився.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату
за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com
від польської компанії Plagiat.pl.

Адреса редакції:

Класичний приватний університет
69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б.
Телефони/факс: +38 050 17 95 916.

Здано до набору 01.02.2022.

Підписано до друку 23.02.2022.

Формат 60×84/8. Цифровий друк. Наклад 150 пр.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

С. В. Куркіна

СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В КОНТЕКСТІ РОЗБУДОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНІ (1917–1920 РОКИ).....10

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ

О. П. Бартош

БАГАТОФАКТОРНІ МОДЕЛІ ОБДАРОВАНості:
ДО ПРОБЛЕМИ РОЗУМІННЯ ПРИРОДИ ОБДАРОВАНості.....16

Ван Янь

МУЗИЧНА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВИХ РОЗВІДОК
КИТАЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ УЧЕНИХ.....24

О. М. Гармаш

МЕТОД «НАВЧАЛЬНИХ СТАНЦІЙ» ЯК ОДИН ІЗ ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ
РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....28

С. Ю. Гунбіна, О. Г. Марченко

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕТОДИСТА
НАВЧАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ ЗАКЛАДУ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ОСВІТИ
СПОРТИВНОГО ПРОФІЛЮ.....32

М. Р. Демянчук

ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ
ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ.....38

Р. А. Жога, Л. В. Штефан

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....43

О. С. Казачінер, Ю. Д. Бойчук

РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛОГОКАЗОК.....49

Н. М. Компанець

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ БІОМЕДИЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ.....54

Р. О. Курок

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЕКОНОМІЧНИХ КОЛЕДЖІВ.....57

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА

І. А. Барбашова

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ФОРМУВАННЯ ЗОРОВИХ ПРОСТОРОВИХ
СЕНСОРНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....63

О. І. Бондаренко

НАРОДНІ ШКОЛИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ ДАНІЇ.....71

<i>Л. П. Войналович</i> ВИКОРИСТАННЯ МАЛИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ФОРМ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ.....	75
<i>С. В. Гмиріна</i> ВОКАЛЬНА ПОПУЛЯРНА МУЗИКА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	81
<i>Г. В. Григоренко, Д. П. Григоренко</i> ФОРМУВАННЯ СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В СТРУКТУРІ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	86
<i>С. М. Єлдінова</i> ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТРАДИЦІЙ ТА ЗВИЧАЇВ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ «Я У СВІТІ».....	91
<i>М. С. Касянчук, С. С. Точкова</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ПІДЛІТКІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОПУЛЯРНОЇ МУЗИКИ.....	95

ВИЩА ШКОЛА

<i>І. В. Амшеннікова</i> СПРИЯТЛИВИЙ ВІК ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ І ЗБЕРЕЖЕННЯ МАКСИМАЛЬНИХ ІНДИВІДУАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ В ПЛАННІ У ЧОЛОВІКІВ.....	100
<i>О. В. Білостоцька</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАСОБІВ ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	104
<i>І. М. Варава</i> НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО АУДІЮВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ МУЛЬТИМЕДІА РЕСУРСІВ (НА МАТЕРІАЛІ НАВЧАННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 241 «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА», 242 «ТУРИЗМ»).....	110
<i>В. П. Власова</i> ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ МУЛЬТИМЕДІА У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК НАУКОВА КАТЕГОРІЯ.....	116
<i>К. Б. Гнатик, І. Г. Лехнер</i> ПРАКСЕОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ВІД ВІДБОРУ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДО РОЗРОБКИ АЛГОРИТМУ РОБОТИ З ПРОФЕСІЙНО ЗОРІЄНТОВАНИМ ТЕКСТОМ.....	119
<i>А. У. Gordyeyeva</i> HOW TO HELP PSYCHOLOGY STUDENTS TO BECOME ENGAGED READERS OF SPECIFIC LITERATURE.....	124
<i>В. Б. Гриців</i> МЕТОД ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК СПОСІБ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ-ПЕРШОКУРСНИКАМИ.....	129

<i>О. С. Грицюк, Н. Г. Кирилах</i> ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО САМОВИХОВАННЯ ТА НЕПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ.....	133
<i>Г. М. Давидюк</i> ПЕДАГОГІЧНИЙ СТОРІТЕЛІНГ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	138
<i>І. М. Данилюк</i> ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ДИСЦИПЛІНИ «МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ВІЙСЬКОВОМУ ПІДРОЗДІЛІ» НА ОСНОВІ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ.....	142
<i>Н. Д. Демченко, Т. І. Крехно, А. Г. Чала</i> РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ФІЛОЛОГА.....	147
<i>О. В. Єрмоленко, М. В. Єрмоленко</i> НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ІНКЛЮЗИВНОГО СПОРТУ.....	152
<i>Л. О. Заря</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВТІЛЕННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЗА ДОПОМОГОЮ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	156
<i>О. М. Іванченко, Є. Г. Євтушенко, С. Б. Мальона, Н. В. Партико, В. В. Пастернацький</i> УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 «ПРАВО».....	161
<i>І. С. Калиновська</i> ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО РОБОТИ У СИСТЕМІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	168
<i>L. P. Kapova</i> METHODS OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE TRAINING ACCORDING TO NATO STANAG 6001.....	174
<i>Т. О. Киченко</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ХІД ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	177
<i>М. В. Когуч, В. Л. Дем'ян</i> МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ ІНТЕРЕСУ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ПРАВА У ЗАКЛАДАХ І–ІІ РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ.....	182
<i>І. V. Kolyada, S. V. Zhurkina</i> DISTANCE LEARNING MODEL WHILE TEACHING PHILOLOGICAL DISCIPLINES.....	186

<i>Ю. М. Корнейко</i> АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ.....	190
<i>В. В. Кочина</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ.....	194
<i>Н. В. Кравцова</i> САМООСВІТНЯ КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ МАШИНОБУДІВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЯК МОТИВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ КАРАНТИНУ.....	199
<i>Т. В. Кравченко</i> ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ЯК ОСЕРЕДКИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ.....	204
<i>А. Ф. Курінна, В. І. Меняйло</i> РОЗВИТОК РИТОРИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЛІНГВОСИНЕРГЕТИЧНИЙ ВИМІР.....	210
<i>Т. О. Ланіна</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ.....	217
<i>Н. Г. Левіна</i> ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ ДІАГНОСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ КОРЕКЦІЙНИХ ПЕДАГОГІВ: НОВА ОСВІТНЯ СТРАТЕГІЯ ПІДГОТОВКИ.....	222
<i>С. Л. Леонтієва</i> МЕТОДИКА РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ СОЛЬНОГО СПІВУ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	228
<i>О. О. Мазуренко</i> ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МЕДИЦИНИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....	233
<i>V. Matmadova</i> INFORMATION LITERACY INSTRUCTIONAL CLASSES AS A PART OF THE HIGHER EDUCATION PROGRAM.....	238

CONTENTS

HISTORY OF PEDAGOGY

Kurkina S.
FORMATION OF THE SYSTEM OF AESTHETIC EDUCATION IN THE CONTEXT
OF BUILDING A NATIONAL SCHOOL IN UKRAINE (1917–1920).....10

THEORETICAL BASICS OF MODERN PEDAGOGY AND EDUCATION

Bartosh O.
MULTIFACTOR MODELS OF GIFTEDNESS AND THEIR IMPLICATIONS
FOR UNDERSTANDING THE NATURE OF GIFTEDNESS.....16

Wang Yan.
THE MUSICAL CULTURE OF PERSONALITY AS A SUBJECT OF SCIENTIFIC
RESEARCH OF CHINESE AND UKRAINIAN SCIENTISTS.....24

Harmash O.
THE “STATION TEACHING” METHOD AS ONE OF THE MOST EFFECTIVE
METHODS OF IMPLEMENTING PERSONALITY ORIENTED FOREIGN
LANGUAGE TRAINING OF NON-LINGUISTIC SPECIALTIES STUDENTS:
THEORETICAL ASPECT.....28

Hunbina S., Marchenko O.
IMPROVING THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF THE METHODOLOGIST
OF THE EDUCATIONAL DEPARTMENT OF THE SPECIALIZED SPORTS
EDUCATIONAL ESTABLISHMENT.....32

Demianchuk M.
THE PROBLEM OF TRAINING OF FUTURE BACHELORS OF NURSING
FOR THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN PROFESSIONAL
ACTIVITIES IN THEORY AND PRACTICE OF MODERN PEDAGOGICAL
SCIENCE.....38

Zhoga R., Shtefan L.
THE STRUCTURE OF THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT
OF FUTURE MUSIC TEACHERS43

Kazachiner O. S., Boychuk Yu. D.
DEVELOPING CHILDREN’S COHERENT SPEECH WITH A HELP
OF LOGO-TALES.....49

Kompanets N.
THE ROLE OF INFORMATION COMPETENCE IN THE PROCESS FOR
PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN BIOMEDICAL
ENGINEERING54

Kurok R.
METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF LEGAL
COMPETENCE OF ECONOMIC COLLEGES’ TEACHING STAFF.....57

SCHOOL

<i>Barbashova I.</i> EXPERIMENTAL FORMATION OF VISUAL-SPATIAL SENSORY SKILLS OF APPLICANTS FOR PRIMARY EDUCATION.....	63
<i>Bondarenko O.</i> FOLKESKOLE IN THE SYSTEM OF DANISH EDUCATION.....	71
<i>Voinalovych L.</i> THE USAGE OF SMALL LITERARY FORMS IN THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE GRAMMATICAL COMPETENCE OF JUNIOR SCHOOL STUDENTS.....	75
<i>Gmyrina S.</i> VOCAL POPULAR MUSIC AS A MEAN OF EDUCATION OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS.....	81
<i>Hryhorenko H., Hryhorenko D.</i> FORMATION OF STRENGTH QUALITIES OF STUDENTS OF GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS IN THE STRUCTURE OF PHYSICAL EDUCATION CLASSES.....	86
<i>Yeldinova S.</i> USAGE OF UKRAINIAN FOLK TRADITIONS AND CUSTOMS IN THE FORMATION OF THE CIVIC POSITION OF JUNIOR STUDENTS IN LESSONS "I AM IN THE WORLD".....	91
<i>Kasianchuk M., Tochkova S.</i> PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF CREATIVE THINKING OF ADOLESCENTS IN THE PROCESS OF STUDYING OF UKRAINIAN POPULAR MUSIC.....	95

HIGH SCHOOL

<i>Amshennikova I.</i> FAVORABLE AGE FOR REALIZATION AND MAINTAINMENT OF MAXIMUM INDIVIDUAL SWIMMING OPPORTUNITIES IN MEN.....	100
<i>Bilostotska O.</i> IMPLEMENTATION OF THE MEANS OF FORMING THE METHODOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS OF MUSICAL ART IN THE PROCESS OF VOCAL TRAINING.....	104
<i>Varava I.</i> MULTIMEDIA RESOURCES TO DEVELOP LISTENING SKILLS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGE FOR SPECIFIC PURPOSES (BASED ON THE EXPERIENCE OF TEACHING FRENCH TO THE STUDENTS MAJORING IN HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS AND TOURISM).....	110
<i>Vlasova V.</i> THE FUTURE TEACHERS' ALACRITY TO USE MULTIMEDIA TECHNOLOGIES IN PROFESSIONAL ACTIVITIES AS A SCIENTIFIC CATEGORY.....	116
<i>Hnatyk K., Lechner I.</i> PRAXEOLOGICAL ASPECT OF TEACHING A FOREIGN LANGUAGE: FROM THE SELECTION OF EDUCATIONAL MATERIALS TO THE DEVELOPMENT	

OF AN ALGORITHM FOR WORKING WITH A PROFESSIONALLY-ORIENTED TEXT.....	119
<i>Gordyeyeva A.</i>	
HOW TO HELP PSYCHOLOGY STUDENTS TO BECOME ENGAGED READERS OF SPECIFIC LITERATURE.....	124
<i>Hrytsiv V.</i>	
PRESENTATION METHOD AS A WAY OF MOTIVATION FOR FOREIGN LANGUAGE LEARNING BY THE FIRST-YEAR STUDENTS.....	129
<i>Hrytsiuk O., Kyrylakha N.</i>	
EDUCATIONAL ENVIRONMENT FOR FORMATION OF FUTURE TEACHERS' READINESS FOR SELF-EDUCATION AND CONTINUOUS PROFESSIONAL DEVELOPMENT.....	133
<i>Davydiuk H.</i>	
PEDAGOGICAL STORYTELLING IN PREPARATION FUTURE TEACHERS.....	138
<i>Daniluk I.</i>	
PEDAGOGICAL FEATURES OF EDUCATION OF STUDENTS OF THE DISCIPLINE "MORAL AND PSYCHOLOGICAL SUPPORT IN THE MILITARY UNIT" ON THE BASIS OF THE PROJECT METHOD.....	142
<i>Demchenko N., Krekhno T., Chala A.</i>	
DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING AS A PREREQUISITE FOR SUCCESSFUL TRAINING OF THE MODERN PHILOLOGIST.....	147
<i>Yermolenko A., Yermolenko M.</i>	
SCIENTIFIC AND THEORETICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF STRUCTURAL COMPONENTS OF PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL READINESS OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL CULTURE AND SPORTS FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES IN THE SYSTEM OF INCLUSIVE SPORTS.....	152
<i>Zaria L.</i>	
ENSURING THE INTRODUCTION OF THE CREATIVE POTENTIAL OF FUTURE TEACHERS OF THE MUSIC ART WITH THE HELP OF MULTIMEDIA TECHNOLOGIES.....	156
<i>Ivanchenko O., Yevtushenko Y., Malona S., Partyko N., Pasternatskyi V.</i>	
IMPROVING THE SYSTEM OF PHYSICAL EDUCATION OF FUTURE SPECIALISTS IN THE SPECIALTY 081 "LAW".....	161
<i>Kalynovska I.</i>	
THE PROBLEM FIELD OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE PSYCHOLOGISTS TO WORK IN THE SYSTEM OF INCLUSIVE EDUCATION.....	168
<i>Kanova L.</i>	
METHODS OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE TRAINING ACCORDING TO NATO STANAG 6001.....	174
<i>Kychenko T.</i>	
ORGANIZATION AND PROCESS OF PROFESSIONAL COMPETENCE BUILDING OF THE FUTURE VOCAL COACHES BY MEANS OF MULTIMEDIA TECHNOLOGIES.....	177

<i>Kohuch M., Demian V.</i> METHODS OF INCREASING INTEREST AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO STUDYING OF PROFESSIONAL ORIENTED FOREIGN LANGUAGES OF FUTURE SPECIALISTS FOR EDUCATIONAL INSTITUTES OF I–II LEVEL OF ACCREDITATION.....	182
<i>Kolyada I., Zhurkina S.</i> DISTANCE LEARNING MODEL WHILE TEACHING PHILOLOGICAL DISCIPLINES.....	186
<i>Korneiko Yu.</i> ACADEMIC MOBILITY ON THE CONTEXT OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE DESIGNERS.....	190
<i>Kochyna V.</i> CURRENT PROBLEMS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE MIA OFFICERS.....	194
<i>Kravtsova N.</i> SELF-EDUCATIONAL COMPETENCE OF FUTURE BACHELORS OF MACHINE-BUILDING SPECIALTIES AS A MOTIVATIONAL TOOL OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN QUARANTINE CONDITIONS.....	199
<i>Kravchenko T.</i> HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF GREAT BRITAIN AS CENTERS OF FORMING CIVIC IDENTITY OF YOUTH.....	204
<i>Kurinna A., Menyailo V.</i> DEVELOPMENT OF RHETORICAL POTENTIAL OF A HIGHER EDUCATION LEARNER: LINGUO SYNERGETIC DIMENSION.....	210
<i>Lanina T.</i> PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR CREATIVITY DEVELOPMENT OF STUDENTS AT VOICE TRAINING CLASSES.....	217
<i>Levina N.</i> FORMING DIAGNOSTIC COMPETENCE OF FUTURE CORRECTIONAL TEACHERS: NEW PROFESSIONAL TRAINING STRATEGY.....	222
<i>Leontieva S.</i> METHODOLOGY FOR CREATIVITY DEVELOPMENT OF STUDENTS AT SOLO SINGING CLASSES IN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION.....	228
<i>Mazurenko O.</i> EXPERIMENTAL VERIFICATION OF THE STRUCTURAL-FUNCTIONAL MODEL OF FORMATION OF READINESS OF FUTURE MASTERS OF MEDICINE FOR PROFESSIONAL INTERACTION.....	233
<i>Mammadova V.</i> INFORMATION LITERACY INSTRUCTIONAL CLASSES AS A PART OF THE HIGHER EDUCATION PROGRAM.....	238

УДК 378:147

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.80.1.22>**К. Б. Гнатик**

доктор філософії у галузі знань «Педагогіка»,
спеціальність «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»,
доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці II

І. Г. Лехнер

доктор філософії у галузі мовознавства,
доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці II

ПРАКСЕОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ВІД ВІДБОРУ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДО РОЗРОБКИ АЛГОРИТМУ РОБОТИ З ПРОФЕСІЙНО ЗОРІЄНТОВАНИМ ТЕКСТОМ

Статтю присвячено аналізу праксеологічного аспекту у професійно зорієнтованому навчанні іноземної мови студентів. На основі здійсненого аналізу констатовано, що в сучасних умовах обміну спеціальною інформацією та змін у професійній сфері зростає потреба у фахівцях, які володіють компетентностями, необхідними в ситуаціях міжнародної ділової, наукової, професійної взаємодії, актуалізується проблема підвищення якості професійно зорієнтованого навчання іноземної мови студентів. У статті визначено параметри відбору навчальних матеріалів, що відповідають потребам формування у майбутніх фахівців цілісного професійного світогляду; розроблено алгоритм роботи з професійно зорієнтованим текстом на основі циклів повторного використання професійної лексики та практичного оволодіння змістом.

Основними результатами статті є визначення праксеологічного аспекту професійно зорієнтованого навчання іноземної мови, що виявляється у сукупності характеристик удосконалення організаційно-процесуальної сторони викладання та навчання іноземної мови, таких як концентрованість навчальних дій з освоєння професійно зорієнтованої лексики, мовних та універсальних компетентностей; комплексна робота над текстом, яка у різноманітності видів та форм проєктується згідно з логікою реального руху в сенсах; поетапність у вирішенні завдань досягнення розуміння як основи для предметної професійної комунікації; виокремлення вирішальної ланки (логіко-сенсовий етап) у переході від репродуктивної навчальної діяльності до творчої, інтелектуально-реалістичної практики. Узагальнено, що застосування праксеологічних орієнтирів (доцільність, цілеспрямованість, раціональність, технологічність, інструментальність) дають змогу підвищити практичну результативність професійно зорієнтованого навчання іноземної мови. Встановлено, що пропонувані оптимальні способи дії в межах професійно зорієнтованого навчання іноземної мови є достатньою підставою для переходу майбутніх фахівців на вищий рівень актуалізації інформації у професійній діяльності, що відрізняється невизначеністю, різноманітністю та складністю.

Ключові слова: іноземна мова, професійно зорієнтований текст, праксеологічний аспект, алгоритм, навчальні матеріали.

Постановка проблеми. Перспективи розвитку постіндустріального суспільства зумовлюють необхідність підготовки майбутніх фахівців до самореалізації у професійній діяльності в інноваційних умовах, що передбачає здатність спілкуватися, аналізувати та творити. У контексті глобалізації сукупності світових процесів комунікативна компетентність іноземною мовою стає обов'язковим складником успішної роботи сучасних фахівців будь-якого профіля. Перехід іноземних мов, особливо англійської мови, в розряд універсального засобу професійного життя повною мірою пояснює зростання вимог до рівня іншомовної підготовки студентів як подальшого базису, необ-

хідного у ситуаціях ділової, наукової, професійної взаємодії, тому доцільним та методично виправданим є підвищення якості професійно-комунікативної підготовки студентів під час вивчення іноземної мови. Саме дисципліна «Іноземна мова» у зв'язку з новими завданнями освіти постає як інтегруюча, що дає змогу формувати широкий спектр «навичок» XXI століття» [1]. Результатом вивчення дисципліни «Іноземна мова» є оволодіння студентами навичками усної та письмової комунікації іноземною мовою для здійснення міжкультурної взаємодії та реалізації можливості отримувати корисну інформацію з іноземних джерел; сформованість умінь використовувати

граматику, орфографію, лексику та стилістику іноземної мови на рівні, що забезпечує побудову логічно правильної усної та письмової мови. Таким чином, передбачається забезпечення вирішення завдань професійної діяльності. У цьому контексті актуалізується необхідність професійно зорієнтованого вивчення іноземної мови як значущого ресурсу поповнення професійних знань. Як справедливо зауважує представник міжнародного центру освіти ЮНЕСКО Марк Реймер, саме ця сфера викладання іноземної мови вимагає особливого підходу і висуває підвищені вимоги у питаннях змісту, методів та прийомів роботи [2, с. 93].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Професійно зорієнтоване навчання іноземної мови засноване на врахуванні потреб студентів у вивченні іноземної мови, продиктованих особливостями майбутньої професії чи спеціальності. На тлі розширення перспектив особистісного розвитку у сфері навчання іноземної мови майбутніх фахівців різних, зокрема немовних, профілів спостерігаються певні проблеми, які потребують вирішення. Передусім професійно зорієнтовані курси іноземної мови часто перевантажені масивом інформації, для перероблення якої активно використовується метод послідовного перекладу. Водночас, як доцільно зазначає У. Кецик-Зінченко, у значної частини студентів залишаються не сформованими навички активного перетворення інформації, самостійної роботи з її переосмислення, майже відсутні прийоми рефлексії [3, с. 102]. Ще однією характерною особливістю є більша спрямованість на усне мовлення. Справді, час оголосив комунікацію та діалог базовими філософськими категоріями, що змінило підходи у сфері професійно зорієнтованого навчання іноземної мови, зокрема англійської мови, для досягнення специфічних цілей, а саме "English for Specific Purposes" (далі – ESP).

У зарубіжних дослідженнях науковці активно визначають показники якості професійно зорієнтованого навчання іноземної мови. Так, Т. Дадлі-Еванс (T. Dudley-Evans) і М. СентДжон (M. St. John) окреслили такі показники, як відповідність специфічним потребам студентів, зв'язок із тематичним змістом, вибір мовних засобів, характерних для використання у конкретній професійній сфері [4, с. 155]. Варто зауважити, що і теоретики (наприклад, відомі науковці у галузі професійно спрямованої мовленнєвої підготовки Т. Хаткінсон (T. Hutchinson) та А. Вотерс (A. Waters) [5]), і практики (наприклад, педагогічні спостереження викладача ESP Р. Смоака (R. Smoak) [6, с. 43]) підкреслюють, що цей напрям навчання іноземної мови не варто прирівнювати до цілеспрямованого навчання технічної лексики. Натомість О. Канюк вказує на два основні аспекти професійно зорієнтованого навчання іноземної мови (ESP), такі

як професійно спрямований (розвиток комунікативної компетентності у сфері спеціалізації студентів) і надпредметний (формування основи подальшого вивчення та вдосконалення мовних умінь) [7, с. 271]. Чинниками успішної реалізації професійно зорієнтованого курсу з іноземної мови Н. Дмитренко визначає автентичні матеріали, ситуаційне моделювання, самоврядування, що означає, що студенти переходять у статус учасників випадку з професійної практики [8, с. 119]. У дослідженні з розроблення ESP-курсів Ф. Реймерс (F. Reimers) та С. Чанг (C. Chung) акцентують увагу на тому, що викладач повинен всіляко сприяти тому, щоб студенти самостійно вирішували, коли, що і як вони говоритимуть і робитимуть [9].

За певної спільності поглядів у розумінні специфіки напряму професійно зорієнтованого навчання іноземної мови праксеологічний аспект досягнення якості, раціональності, технологічності потребує подальшого розроблення. Для того щоб ефективно вибудовувати освітній процес, керувати ним, отримувати результати, необхідно досліджувати наявні методи роботи, змінити та доповнити їх сучасними інтерпретаціями, що дають змогу удосконалювати комунікативну підготовку згідно з новими тенденціями.

Мета статті полягає в характеристиці праксеологічних орієнтирів у викладанні іноземної мови, розкритті алгоритму роботи з професійно зорієнтованим текстом англійською мовою на основі циклів повторного використання професійної лексики та практичного оволодіння змістом.

Виклад основного матеріалу. Проблемне поле, що визначило напрям педагогічного пошуку, з чим стикається більшість викладачів професійно зорієнтованих курсів, – це необхідність пробудити активність, забезпечити достатню підготовленість до мовної взаємодії та мотивацію студентів, для яких іноземна мова не є ключовою дисципліною спеціалізації. У цьому разі, на думку В. Майбороди, практична готовність майбутніх фахівців до професійної діяльності може досягатися шляхом ефективної організації освітнього процесу та методів глибокого опрацювання навчального матеріалу в умовах системно-діяльнісного підходу на ситуативно-тематичній основі [10, с. 33].

Реалізація принципу професійної спрямованості у викладанні та навчанні іноземної мови, як правило, здійснюється через текст [11, с. 355]. Як базова навчально-методична одиниця в курсі професійно зорієнтованого навчання іноземної мови текст є центральною віссю у послідовності дій з підготовки до професійної комунікації. Робота з текстом передбачає, що предметний зміст тексту, наповнений спеціалізованими поняттями, необхідно зрозуміти та засвоїти. Розуміння – це складний теоретичний акт, завдяки якому об'єктивно

осягаються внутрішні сенсові зв'язки у бутті та діяльності [12, с. 40].

Робота з мовними продуктами носіїв мови становить особливу цінність у підготовці студентів до використання іноземної мови як важливого ресурсу у розумінні напрямів, тенденцій та технологій у сучасних процесах розвитку. Висока пізнавальна цінність тексту, практичне значення наявної в них інформації, сенсовий потенціал зумовлюються його автентичністю, тобто інформаційним змістом, породженим у природних умовах, які мають пізнавальну цінність, системність, логічність викладу [13].

Враховуючи зміни змісту та способів наукових комунікацій, характерних для сучасної постнеокласичної науки, визначимо параметри відбору навчального матеріалу для професійно зорієнтованого навчання іноземної мови. Будучи одним із головних механізмів процесу отримання професійної інформації, текст є одним із засобів розвитку професійної мовленнєвої особистості. Йдеться не просто про відображення змістової специфіки, але про її підтримку внутрішньої мотивації. Професійно зорієнтована інформація має бути значущою для студентів. Цьому значною мірою сприяє професійно-проблемний характер матеріалів.

У контексті міжнародного наукового, технічного та культурного співробітництва та координації зусиль щодо вирішення різноманітних проблем актуальними є інформаційні матеріали, що акцентують залучення науково-технічних питань у загальну картину світу. Це сукупність текстів, що мають не лише внутрішню дисциплінарну, але й крос-дисциплінарну орієнтацію, метанукову проблематику. Зміст цієї групи текстів цікаво досліджувати в аспекті методологічної парадигми гуманітарного знання, тобто однієї з провідних сучасних когнітивних практик.

Таким чином, у відборі текстів важливо знаходити розумні компроміси між професіоналізмом та широтою погляду на дисципліну. Якесь узагальнене бачення предметної сфери дає змогу розглядати їх у глобальній реальності.

Щодо міркувань стосовно процесу формування здатності студентів до професійної комунікації з позиції практичності, функціональності, результативності необхідно алгоритмізувати цей процес та подати у вигляді рівнів навчальних завдань, що володіють функціоналом управління когнітивною активністю студентів, інакше освітній процес може не досягати поставленої мети, оскільки система навчальних завдань не дала можливості просувати створення нового продукту діяльності [14, с. 255]. Отже, навчання іноземних мов у професійних цілях варто трактувати як свідомий та творчий процес, який дає студентам можливість реалізувати власні наміри. Важливо

навчитися видобувати не стільки вичерпно повну інформацію з тексту, скільки інформацію, значущу для студента у певному контексті. У процесі професійно зорієнтованого навчання іноземної мови цей чинник відіграє вирішальну роль в адекватній взаємодії з професійною реальністю.

Пропонуємо процес роботи з професійно зорієнтованим текстом англійською мовою представити у вигляді трьох фаз розуміння, що забезпечуються трьома рівнями навчальних завдань, спрямованих на досягнення загальної орієнтації тексту, осмислення та оцінювання прочитаної інформації, пристосування вилучених із тексту знань до нової ситуації. Ґрунтовне опрацювання тексту у різноманітності видів та форм проєктується згідно з логікою досягнення розуміння значущих термінів, понять, категорій, умов, проблем. Високий рівень розуміння досягається шляхом циклів повторного використання професійної лексики у навчальних завданнях з різним індексом складності у поступовому посиленні суб'єктності на етапах залучення до сенсів та сенсотворення, а також у вияві самостійності студентів під час підготовки до професійно зорієнтованої комунікації. Розглянемо етапи навчання професійно зорієнтованої комунікації іноземною мовою, які мають певну послідовність.

На інформаційному рівні розпочинається формування середовища розуміння тексту. Текст сприймається як джерело категорій та понять предметного знання. Навчальна діяльність, спрямована на досягнення загальної орієнтації в тексті, вибудовується на основі навчальних завдань з первинного оброблення тематичної лексики: *listing/ordering/sorting/labelling/matching*. Продуктовий результат студенти демонструють таким чином: *word list/web-diagram/classification table*.

На логіко-сенсовому рівні текст сприймається як джерело загально логічних понять та ресурс для аналітичних практик. Навчальна діяльність полягає у використанні вивченого матеріалу у заданих умовах аналізу сенсової структури тексту. Цей етап характеризується розумовими діями, пов'язаними із засвоєнням професійно-сенсового наповнення, аналізом сенсової структури та трансформацією об'єктів сенсового змісту в концептуальну карту. Продуктовий результат оформляється у вигляді сенсового організатора (інтелект-карта, концептуальна таблиця чи діаграма), де, як правило, фіксуються елементи логічного каркасу тексту, зокрема основна тема, головна думка, мета, проблема, відносини, причина, наслідки.

У переході на третій, ситуаційно-комунікативний, рівень завдань з освоєння стратегій розуміння у підготовці до здійснення професійної комунікації текст працює як простір для розвитку сенсів, які знайдуть втілення у творчих формах

навчальної діяльності, вибудованих на новому баченні структури об'єкта, акцентуації конкретних понять та категорій. У цьому аспекті розвиваються інтелектуальні вміння, інтегрування задуму автора з власною системою знань, уявлень і досвідом, а також здатність скомбінувати елементи тексту таким чином, щоб використовувати вивчений матеріал у новому форматі монологу/діалогу/полілогу. Іншими словами, на етапі синтезації сенсів потенціал тексту використовується як основа для інтелектуально-реалістичних завдань, які перевіряють досягнення одразу кількох запланованих результатів та забезпечують тривалий стійкий ефект освоєння професійно зорієнтованої лексики та стратегій ефективної комунікації. Модифікуючи базовий зміст тексту, студенти, використовуючи свій авторський потенціал та елементи сенсотехнік, у ситуаціях пояснення явища, представленого у базовому тексті, обговорюють проблемну ситуацію, виражають ставлення до розглянутої проблеми, пояснюють власну позицію, створюють нову ситуацію з урахуванням заданих текстом понять.

На рівні авторського підходу використовуються напрацювання попередніх етапів. Студенти поєднують окремі знання та навички (тематична лексика, виявлена під час декодування тексту, а також сенсові компоненти, зафіксовані в концептуальній карті тексту) у цілісну процедуру реалізації деяких загальних положень на демонстрованому конкретному прикладі. Завдяки виявленню на другому етапі концептуальним опорам (аналіз ситуації, мета, формулювання проблеми, вибір засобів вирішення проблеми, результат, оцінювання рішення, прогнозування можливих наслідків) створена ситуація з реальної професійної дійсності набуває певної сенсової глибини.

Висновки і пропозиції. Акцентуючи завдання оптимізації професійно зорієнтованого навчання іноземної мови, вбачаємо її вирішення у тому, щоб надати освітньому процесу системності та пробудити активність і мотивацію студентів, необхідну для свідомого виконання особистісної дії. Успішність руху нових стандартів професійної освіченості актуалізує застосування праксеологічного підходу.

У межах дидактичного пошуку праксеологічний аспект професійно зорієнтованого навчання іноземної мови виявляється у таких характеристиках удосконалення організаційно-процесуальної сторони викладання іноземної мови, як концентрованість навчальних дій з освоєння професійно зорієнтованої лексики, мовних та універсальних компетентностей; комплексна робота над текстом, яка у різноманітності видів та форм проєктується згідно з логікою реального руху в сенсах; поетапність у вирішенні завдань досягнення розуміння як основи для предметної професійної

комунікації; виокремлення вирішальної ланки (логіко-сенсовий етап) у переході від репродуктивної навчальної діяльності до творчої, інтелектуально-реалістичної практики.

Алгоритм професійно зорієнтованого навчання іноземної мови (ESP) реалізується як структура рівнів навчальних завдань, спрямованих на розуміння та освоєння понятійно-сенсової структури професійно зорієнтованого тексту для підготовки до професійної комунікації.

Систематичне використання пропонованого дидактичного інструментарію в освітньому процесі сформує установку на усвідомлене застосування професійно зорієнтованої лексики та навичок академічної грамотності, що становлять основу досягнення продуктивності інформаційного обміну у професійному контексті. Застосування праксеологічних орієнтирів (доцільність, цілеспрямованість, раціональність, технологічність, інструментальність) дають змогу підвищити практичну результативність професійно зорієнтованого навчання іноземної мови студентів. Показниками ефективності розглянутого методичного рішення є такі аспекти.

Сфера застосування алгоритму не обмежується конкретним діапазоном мовних знань студентів. Виокремлення концептуально-пояснювальної професійної лексики разом із використанням методів послідовної та творчої переробки матеріалу створює можливість зберігати засвоєне знання у тривалих часових межах, користуватися ним та активно його використовувати. Разом із розвитком системи професійних понять та загальнонаукових категорій у студентів формуються компетентності мислення, розвиваються організаційні, комунікативні вміння, зростає самостійність, підвищується читацька культура освоєння спеціалізованих текстів.

Запропоновані рекомендації, що реалізують принципи праксеологічного підходу, можуть отримати широке застосування у проєктуванні освітнього процесу у багаторівневій системі професійної освіти.

Список використаної літератури:

1. World Development Report: Learning to Realize Education's Promise. Washington, DC : World Bank, 2018. 103 p.
2. Riemer M.J. English and Communication Skills for the Global Engineer. *Global Journal of Engineering. Education*. 2002. Vol. 1 (6). P. 91–100.
3. Кецик-Зінченко У. Особливості професійно орієнтованого навчання іноземної мови студентів немовних спеціальностей. *Молодь і ринок*. 2019. Вип. 9 (176). С. 101–106.
4. Dudley-Evans T., St. John M. Developments in ESP: A multi-disciplinary approach. Cambridge : Cambridge University Press, 2008. 301 p.

5. Hutchinson T., Waters A. *English for Specific Purposes: A learner-centered approach*. Cambridge : Cambridge University Press, 1997. 183 p.
6. Smoak R. What is English for specific purposes? *English Teaching Forum*. 2013. Vol. 41 (2). P. 43–45.
7. Канюк О. Особливості викладання професійно орієнтованої іноземної мови для студентів нелінгвістичних спеціальностей. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. Вип. 14. С. 270–274.
8. Дмитренко Н. Методична система автономного навчання професійно орієнтованого англomовного спілкування майбутніх учителів математики : дис. ... докт. пед. наук : спец. 13.00.02 ; Київський національний лінгвістичний університет. Київ, 2021. 514 с.
9. *Teaching and Learning for the Twenty-First Century: Educational Goals, Policies, and Curricula from Six Nations* / eds. F. Reimers, C. Chung. Harvard Education Press, 2016. 304 p.
10. Майборода В. Проблеми розвитку праксеологічних умінь майбутніх компетентних фахівців вищої школи України. *Вища освіта України*. 2017. Вип. 4. С. 31–36.
11. Kintsch W., Mangalath P. The construction of meaning. *Topics in Cognitive Science*. 2011. Vol. 3. P. 346–370.
12. Павловська Ю. Вправи для індивідуалізації навчання англійського професійно орієнтованого писемного мовлення майбутніх аналітиків систем. *Іноземні мови*. 2015. Вип. 81. С. 37–43.
13. *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за заг. ред. С. Ніколаєвої*. Київ : Ленвіт, 2013. 280 с.
14. Нестеренко О. Професійно зорієнтовані завдання як засіб реалізації принципу професійної спрямованості навчання математики в закладах вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 33 (2). С. 254–259.

Hnatyk K., Lechner I. Praxeological aspect of teaching a foreign language: from the selection of educational materials to the development of an algorithm for working with a professionally-oriented text

The article focuses on the analysis of the praxeological aspect in the professionally-oriented foreign language teaching to students. Based on the analysis it is stated that in modern conditions of exchange of special information and changes in professional spheres, the need for specialists with competencies is rising in the field of international, scientific, professional cooperation. It actualizes the problem of improving the quality of professionally-oriented foreign language learning. The article defines the parameters of selection of educational materials that meet the needs of the formation of future professionals' holistic professional worldview; an algorithm for working with a professionally-oriented text has been developed based on the reuse of professional vocabulary and content.

The main results of the article are to determine the praxeological aspect of professionally-oriented foreign language teaching, which is manifested in the set of characteristics of improving the organizational and procedural part of teaching and learning a foreign language: educational activities on the development of professionally-oriented vocabulary, language and universal competencies; complex work on specific texts, which have various types according to their logical sense; phasing in the tasks of achieving understanding as a basis for subject professional communication; separation of the decisive link (logical-semantic stage) in the transition from reproductive educational activities to creative, intellectual practice.

It is generalized that the use of praxeological principles (expediency, purposefulness, rationality, producibility, instrumentality) allows increasing the practical effectiveness of professionally-oriented foreign language teaching.

It is established that the proposed optimal methods of action within the professionally-oriented foreign language learning are a sufficient basis for the transition of future professionals to a higher level of updating information in professional activities, characterized by uncertainty, diversity and complexity.

Key words: foreign language, professionally-oriented text, praxeological aspect, algorithm, educational materials.